

allmänt begagnat jernbult och zinkförhydning, i synnerhet som kopparbult är belagd med tull till ungefär fyratio procent af materialets värde. Önskligt vore derföre äfven tullfrihet för koppargelåt, helst då den ryska plåten, ehuru eljest af så utmärkt material, till följd af sin ojemnhet anses vara till skeppsförhydning otjenlig, hvarföre äfven finska fartyg blifvit kopprade i England. Men då det är att hoppas, att vid industrins stora framsteg i Ryssland äfven valsningen af kopparplåtar framdeles torde kunna ske med större omsorg, skall härigenom koppling af de finska fartygen, inom landet möjliggöras. I hvarje händelse är det dock för skeppsfartens utvecklig påkalladt, att kopparbult må kunna vid fartygens byggnad begagnas och kostnaden för densamma icke genom den nu dryga tullen förhöjas. Likaså bör det erinras, att, ehuru jernknän tillverkats inom landet, de här blifva etthundra procent dyrare än dylika reqvirerade från Belgien eller England; och är äfven med afseende härå och å gagnet af att sådane allmänne må begagnas, tullfrihet å denna artikel önskvärd.

Skulle Hans Kejsrliga Majestät nådigst bifalla till detta förslag, skulle väl den från landets skeppsredares sida förda klagan öfver skeppsbyggeriets tillbakasättande till förmon för jernindustrin icke i alla delar vunnit afseende, men de skulle dock deri erhålla ett nytt bevis, att denna klagan blifvit uppmärksammas, och framförallt skulle derigenom tillkännagifvas, att styrelsen ämnar fortgå på den beträdda banan, att fritaga landets produktion från densamma förut ålägg skatt, såvidt det nödvändiga skyddet för andra industrigrenar och finansernas tillstånd göra ett sådant medgifvande möjligt.

493 J. V. SNELLMAN – A. ARMFELT 26.X 1865

RA, A. Armfelts brevsamling

Högvälborne Herr Grefve.

Enligt Herr Baron Nordenstams yttrade önskan får jag äran anmäla, att jag af Herr Baron fått mottaga underrättelse om, hvad i myntfrågan passerat ända till hans afresa från S:t Petersburg,

Deraf vågar jag sluta till ett snart afgörande och en lycklig utgång. Om olägenheterna och förlusterna för landet och Banken af det långa uppskofvet dermed, vill jag icke tala, ehuru sorgligt det är att veta, att det icke haft någon annan orsak, än fördomar och missförstånd.

Sorgligast är dock att våra nödställda gått miste om ett billigare bröd. Också kommer importens upphörande, förrän reformen inträder, att hålla det nominela varupriset uppe och alltså att öka den för Ryska militärens skuld så mycket fruktade dyrheten.

På det ödmjukaste vågar jag anhålla om underrättelse tidigare, än det officiela dokumentet kan hinna anlända, emedan jag eljest icke törs vidtaga de förberedande åtgärder, som blifva nödiga,

Måtte afgörandet kunna hemlighållas. I synnerhet har man mycket att frukta från S:t Petersburg och *Wiborg*; och både statsverkets och Bankens ställning – den senares i följd af den långa väntan – är sådan, att de icke kunna bära förluster i följd af en förtidig spekulation. Man har redan i *Wiborg* börjat förtulla gods på nederlag och betalat med Ryska sedlar – ett säkert bevis att vederbörande derstädes varit bättre underrättade, än den s. k. finanschefen.

Med uttryck af varmaste tacksägelse för Högvälborne Herr Grefvens

oförtröttande bemödanden i detta evighetsärende samt med oförändrad Vördnad har jag äran framhärda

Högvälborne Herr Grefvens
aldraödmjukaste tjänare
Joh. Vilh. Snellman

Helsingfors den 26:e Oktober 1865.

10 **494** G. VON ALFTHAN – J. V. SNELLMAN 27.X 1865
HUB, JVS handskriftssamling

Högädle Herr Senator.

Det är ett tecken på dåliga tider, när Chefen för Finansexpeditionen ofta besväres med bref ifrån Guvernören i Uleåborgs län. Afsigten med denna skrivelse är emellertid icke att komma fram med något nytt tiggeri, utan att i korthet redogöra för ställningen och framställa ett litet projekt.

20 Skrifvelsen med anslaget till Pelso ankom ändock i så god tid, att jag kunde besluta mig till att ännu i höst låta vidtaga arbetet; inskränknin-
ningen att arbetslegan för dagen *högst* får belöpa sig till 80 penni måste jag emellertid anse för fatal, ty om den bästa arbetaren, oakadt han anstränger sig till det yttersta, icke får förtjena mera än 20 Kop<ek>, när han hela dagen igenom måste stå öfver knäna i isigt vatten och slita sina skodon för åtskilliga kopek, – då förtjenar den sämre arbetaren icke ens 10 kop<ek> om dagen – och förr än han underkastar sig sådant – *går han heldre och tigger* – hvilket man just velat undvika.

Jag måste därför på det enträgnaste anhålla, att förenämnde 20
30 Kopek skulle bestämmas som *medeltal*, men icke som *maximum* – ett halffofficielt tillstånd härtill kunde ju mig meddelas och kanske komma i tid d. v. s. förr än de sig möjligtvis anmälande arbetarene, inseende omöjligheten att soutenera sig, åter vandrat sin väg.

För att uppmuntra pottaske fabrikationen har jag sammankalladt de förnämsta exportörerna och föreslagit dem att genom Kungörelser uppmåna allmogen att, till ett fixerat pris, leverera pottaska, samt att till förekommande af ofta förefallande bedrägerier anställa en gemensam vräkare eller kontrollleur. Ärendet kommer snarligen att upptagas vid härvarande handelsociete och enligt förmodan gå igenom:

40 Vid ifrågavarande sammanträde yttrades af alla tillstädeskomne den enhälliga åsigt, att genom allmogen beviljadt tillstånd att ifrån kronoskogarne afverka *Skeppsvirke*, en väsentlig undsättning kunde beredas alla behöfvande uti skogstrakterna. Det är nu detta förslag, som jag härmedelst velat öfverlemna till Herr Senatorns bepröfvande. Det lär visserligen direkte höra till Expeditionens för Jordbruket och Allmänna Arbetena handläggning, men rör ju indirekte äfven finanserna. På förhand måste jag dock reservera mig för följderna om, som år 1862, af Forststyrelsen sådana pris föreslås för virket *i skogen*, att köpmännen kunna köpa det billigare *på torget*. Detta väcker bara löje och år 1862
50 har mig veterligen *icke ett enda stycke* blifvit uttaget ifrån Kronoskogarne.

Herr Senatorn har kanske funnit det obeskedligt af mig att begära så många, anslag till *vägar*, men folket blir nu engång dem förutan icke hyfsadt och utan hyfsning kan ingen varaktig förbättring i dess ställning åstadkommas; en ödemark, som blifvit genombruten af en